

Επείγουσα Νοσηλευτική ΜΕΘ

Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις
και Συνεργαστική Αντιμετώπιση

Marianne Saunorus Baird

Janet Hicks Keen

Pamela L. Swearingen

Επιμέλεια Έκδοσης

Καθηγητής Γεώργιος Ι. Μπαλτόπουλος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΙΒΗΤΑ
medical arts

Πέμπτη
Έκδοση

Επείγουσα Νοσηλευτική - ΜΕΘ
Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις και Συνεργατική Αντιμετώπιση

616-028
ΕΠΕ

ΕΥΔΟΞΟΣ
2013

Επείγουσα Νοσηλευτική ΜΕΘ

Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις και Συνεργατική Αντιμετώπιση

Συγγραφείς

Marianne Saunorus Baird, RN, MN

Clinical Nurse Specialist
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

Janet Hicks Keen, RN, MSN, CIC, CCRN

Director, Emergency Department
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

Pamela L. Swearingen, RN

Special Project Editor

Επιμέλεια Έκδοσης

Καθηγητής Γεώργιος Ι. Μπαλτόπουλος

ΠΕΜΠΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. εισ. 09056

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΩΒΗΤΑ
medical art
ΑΘΗΝΑ

ELSEVIER

11830 Westline Industrial Drive
St. Louis, Missouri 63146

MANUAL OF CRITICAL CARE NURSING

ISBN: 0-323-02657-5

Copyright © 2005, 2001, 1995, 1991, 1998 by Mosby, Inc. All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher. Permissions may be sought directly from Elsevier's Health Sciences Rights Department in Philadelphia, PA, USA; phone: (+1) 215 239 3804, fax: (+1) 215 239 3805, e-mail: healthpermissions@elsevier.com. You may also complete your request on-line via the Elsevier homepage (<http://www.elsevier.com>), by selecting "Customer Support" and then "Obtaining Permissions".

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Η Νοσηλευτική αποτελεί ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο πεδίο. Οι προφυλάξεις ασφαλείας πρέπει να ακολουθούνται πάντοτε, αλλά καθώς η έρευνα και η κλινική εμπειρία διευρύνουν τις γνώσεις μας, μπορεί να καταστεί απαραίτητο να γίνουν αλλαγές στην αντιμετώπιση και στη φαρμακοθεραπεία. Συνιστάται στους αναγνώστες να ελέγχουν την πλέον πρόσφατη ενημέρωση σχετικά με τα προϊόντα όπως αυτή παρέχεται από τους κατασκευαστές κάθε φαρμάκου προς χορήγηση, ώστε να επιβεβαιώνουν τη συνιστώμενη δοσολογία, τη μέθοδο και τη διάρκεια της χορήγησης καθώς και τις αντενδείξεις. Αποτελεί ευθύνη του ατόμου που συνταγογραφεί, με βάση την εμπειρία και τη γνώση σχετικά με τον ασθενή, να ρυθμίσει τις δόσεις και τον καλύτερο τρόπο θεραπείας για κάθε ασθενή ατομικά. Ούτε ο εκδότης αλλά ούτε και ο συγγραφέας φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για βλάβη ή/και τραυματισμό σε άτομα ή σε περιορισίες λόγω της παρούσας έκδοσης.

Ο Εκδότης

Η παρούσα έκδοση του Manual of Critical Care Nursing-Nursing Interventions and Collaborative Management by Marianne Saunorus Baird, Janet Hicks Keen, Pamela L. Swearingen, έγινε κατόπιν συμφωνίας με τον εκδοτικό οίκο Elsevier Inc., New York, New York, USA.

Οι συγγραφείς του βιβλίου αυτού: Marianne Saunorus Baird, Janet Hicks Keen, Pamela L. Swearingen διατηρούν τα συγγραφικά δικαιώματά τους. Η μετάφραση του παρόντος έγινε με ευθύνη των Ιατρικών Εκδόσεων ΒΗΤΑ ΜΕΠΕ

Στην επιμέλεια της έκδοσης συνεργάστηκαν:

Ασπασία Βασιλειάδου	Μινέρβα-Μελπομένη Μαλλιώρα
Μιχαήλ Ζωγραφάκης-Σφακιανάκης	Ευάγγελος Παπαδημητρίου
Λαμπρινή Ζώη	Νικόλαος Ρίκος
Ευριδίκη Καμπά	Παύλος Σαράφης
Δήμητρα Κατεβαίνη	Αγγελική Στάμου
Θεόδωρος Κατσούλας	Αγγελική Τσαρούχη
Παναγιώτης Κιέκκας	

Μετάφραση

Παντελής Κωνσταντουλάκης
Ευριδίκη Καμπά (Κεφάλαια 8, 9, 10)

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ - ΜΕΘ

Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις και Συνεργατική Αντιμετώπιση

Copyright © 2010 ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ

Επιμέλεια-Παραγωγή-Κεντρική διάθεση:

ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ
Αδριανείου 3 και Κατεχάκη, 115 25 Αθήνα (Ν. Ψυχικό)
Τηλ. 210-67 14 371 – 210-67 14 340, FAX: 210-67 15 015
E-mail: BetaMedArts@hol.gr
E-shop: www.betamedarts.gr
EN ISO 9001:2000

ISBN: 978-960-452-098-5

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή εν όλω ή εν μέρει ή περιληπτικά, κατά παράφραση ή διασκευή, του παρόντος έργου με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσεως ή άλλως πως, σύμφωνα με το Ν. 2121/1993 και τους λοιπούς κανόνες ημεδαπού και διεθνούς δικαίου, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Συμμετέχοντες

JENNI JORDAN ABEL, RN, BA, CME
Staff Nurse, Surgical Intensive Care Unit
University of Colorado Hospital
Denver, Colorado

PATRICE C. AL-SADEN, RN, CCRC
Clinical Research Associate on Staff
The Feinberg School of Medicine
Northwestern University
Northwestern Memorial Hospital
Chicago, Illinois

LINDA S. BAAS, RN, PHD, ACNP, CCNS
Associate Professor, College of Nursing
University of Cincinnati
Acute Care Nurse Practitioner, Heart Failure
Program, University Hospital
Cincinnati, Ohio

MARIANNE SAUNORUS BAIRD, RN, MN
Clinical Nurse Specialist
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

CAROL A. BARCH, MN, CCNS, FNP, ANCC
Department of Neurology Clinical Administrator
UPMC Stroke Institute Program Administrator
University of Pittsburgh Medical Center
Pittsburgh, Pennsylvania

SUSAN BETHEL, RN, MS, CNRN
Director of Nursing
Clinical Programs & Research
Greenville Hospital System
Greenville, South Carolina

CHERYL L. BITTEL, RN, MSN, CCRN
Clinical Nurse Specialist
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

MIMI CALLANAN, RN, MSN
Epilepsy Clinical Nurse Specialist
Department of Neurology
Stanford University Medical Center
Stanford, California

GRETCHEN J. CARROUGHER, RN, MN
Clinical Faculty, School of Nursing
University of Washington
Research Nurse Supervisor, Department of Sur-
gery
Department of Rehabilitation Medicine, Uni-
versity of Washington
Seattle, Washington

ALICE E. DAVIS, PHD, RN, CNRN, GNP
Assistant Professor
University of Michigan
Ann Arbor, Michigan

BEVERLY GEORGE-GAY, RN, MSN, CCRN
Nurse Educator
Critical Care Programs
Virginia Commonwealth University Medical
Center
Richmond, Virginia

KAREN GOFF, RN, BSN
Data Integration Analyst
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

SHARI HONARI, RN, BSN
Burn Research Supervisor
University of Washington Burn Center at Har-
borview Medical Center
Seattle, Washington

**MARGUERITE McMILLAN JACKSON, RN,
PHD, FAAN, CIC**
Associate Clinical Professor of Family & Preven-
tive Medicine

Director, Administrative Unit
National Tuberculosis Curriculum Consortium
(NTCC)
Division of Pulmonary & Critical Care Medicine
School of Medicine
University of California, San Diego
San Diego, California

DAN KIDWELL, AS, RRTE, RCP
Network Clinical Practice Specialist
The Community Health Network
Indianapolis, Indiana

**CATHERINE OSIKA LANDRETH, BSN, MS,
CCRN, CEN**
Trauma Program Coordinator
Clinical Nurse Specialist
Greenville Hospital System
Greenville, South Carolina

LYNDA LILES, RN, BS, MBA, CCRN
Performance Improvement Specialist
Staff Nurse
Coronary Care Unit
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

ANDREA LIPSMAYER, RN, BSN
Staff Nurse
Labor and Delivery
North Carolina Women's Hospital
Chapel Hill, North Carolina

**CHARLOTTE HARRISON MACKAY, RN, MSN,
EDD**
Assistant Professor of Nursing
West Chester University
West Chester, Pennsylvania

CHERYL McKAY, RN, MSN, CCNS
Clinical Nurse Specialist
HCA Healthcare
Edmond, Oklahoma

**BARBARA McLEAN, RN, MN, CCRN, CCNP,
CCNS, FCCM**
Nurse Intensivist
Atlanta Medical Center
Atlanta, Georgia

THERESA MURRAY, RN, MSN, CCRN
Clinical Nurse Specialist for Critical Care
The Community Health Network
Indianapolis, Indiana

MARGUERITE J. MURPHY, RN, MSN
Assistant Professor
School of Nursing
Medical College of Georgia
Augusta, Georgia

PAUL SCHMIDT, RPH, BCPS
Adjunct Faculty
Mercer University
Atlanta, Georgia
University of Georgia
Athens, Georgia
Pharmaceutical Care Pharmacist
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

NANCY STOTTS, RN EDD, FAAN
Professor
University of California, San Francisco
San Francisco, California

**THOMAS K. WEICHART, RN, MSN, MSA,
CCRN**
Captain, US Army
Emergency Department
Womack Army Medical Center
Fort Bragg, North Carolina

PATRICIA D. WEISKITTEL, MSN, CNN, CS
Renal Transplant Clinical Nurse Specialist
University Hospital
Cincinnati, Ohio

**LAURA D. WILLIAMS, BSN, MBA, CCRN,
NCBF**
Palliative Care Coordinator
Saint Joseph's Hospital of Atlanta
Atlanta, Georgia

Κριτές των Κειμένων της Αγγλόφωνης Έκδοσης

JENNIFER BASLER, RN, MSN, CCRN

Clinical Nurse Specialist for Cardiovascular Services
Appleton Medical Center
Appleton, Wisconsin

LOUISE M. DIEHL-OPLINGER, RN, MSN, CCRN, APRN, BC, CLNC

Staff Development Instructor
Warren Hospital
Phillipsburg, New Jersey

KAREN HEMPSTEAD, RN, MSN

Director of Education, Mountain View Regional Medical Center
Associate Professor of Nursing
Department of Nursing
New Mexico State University
Las Cruces, New Mexico

ANN M. PRICE, MSC, BSC, PGCE, RN

Senior Lecturer in Critical Care, Adult Nursing Department
Canterbury Christ Church University College
Canterbury, Kent, England

LESLIE TONEY, RN, BSN

Practical Nursing Instructor
Wes Watkins Technology Center
Wetumka, Oklahoma

Πρόλογος

Η πέμπτη έκδοση του βιβλίου *Επείγουσα Νοσηλευτική ΜΕΘ: Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις και Συνεργατική Αντιμετώπιση*, αποτελεί μια κλινικά προσανατολισμένη πηγή πληροφοριών, που είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να βοηθήσει νοσηλευτές, με διαφόρου επιπέδου εμπειρία, στην αξιολόγηση και αντιμετώπιση των ανθρώπινων αντιδράσεων σε επικίνδυνες για τη ζωή καταστάσεις. Δίνεται προσοχή στη σωματική, πνευματική, συναισθηματική και ψυχική επίδραση κάποιας κρίσιμης κατάστασης της υγείας τόσο στον ασθενή όσο και στο σύστημα που τον υποστηρίζει. Παρουσιάζονται η εκτίμηση, ο προγραμματισμός και η εφαρμογή της φροντίδας, καθώς και κάποιες παράμετροι για τη μετέπειτα αξιολόγηση της κατάστασης. Τα επιθυμητά νοσηλευτικά αποτελέσματα είναι συγκεκριμένες θετικές αναφορές που εξυπηρετούν την αξιολόγηση της φροντίδας. Σε κάθε τέτοια αναφορά περιλαμβάνονται τα προτεινόμενα χρονικά περιθώρια για τα αναμενόμενα αποτελέσματα περιλαμβάνονται σε κάθε τέτοια αναφορά. Τα χρονικά περιθώρια που τίθενται αποτελούν κατευθυντήριες οδηγίες, καθώς ο χρόνος αντίδρασης του κάθε ασθενούς τόσο στη νόσο όσο και στις παρεμβάσεις μας είναι μοναδικός.

Το κάθε κεφάλαιο παρέχει μια σύντομη ανασκόπηση της παθοφυσιολογίας, της φυσικής εξέτασης, των διαγνωστικών αναλύσεων, της συνεργατικής αντιμετώπισης, των συγκεκριμένων από τη NANDA νοσηλευτικών διαγνώσεων και παρεμβάσεων, του συστήματος υποστήριξης και εκπαίδευσης των ασθενών, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον προγραμματισμό της εξόδου του ασθενούς, ειδικά για κάθε πάθηση ή στρατηγική αντιμετώπισης. Το όλο περιεχόμενο του βιβλίου αποτελεί μια καλά ισορροπημένη πηγή πληροφοριών για τη χρησιμοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας των συστημάτων επείγουσας αντιμετώπισης των προβλημάτων της υγείας, μαζί με τις προκλήσεις της φροντίδας του ασθενούς σχετικά με την κάθε νόσο. Περιλαμβάνονται οι κατάλληλες παραπομπές στο σύστημα Nursing Intervention Classification (NIC), ώστε να μπορούν να βρεθούν επιπλέον πληροφορίες και λεπτομέρειες, αν είναι επιθυμητό.

Πιο γενικές πληροφορίες περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 1 «Γενικές έννοιες για τη φροντίδα ασθενών σε κρίσιμη κατάσταση», όπου παρουσιάζονται στρατηγικές αξιολόγησης και αντιμετώπισης για τη διατροφική υποστήριξη, τη μηχανική υποστήριξη της αναπνοής, τον αιμοδυναμικό έλεγχο, τους παράγοντες καταστολής και μυοχάλασης, τις αλλαγές του επιπέδου συνείδησης, τη φροντίδα των πληγών και του δέρματος, τον πόνο, την παρατεταμένη ακινησία, την ψυχοκοινωνική υποστήριξη του ασθενούς, τα συστήματα υποστήριξης της οικογένειας, καθώς και τα ηθικά ζητήματα σχετικά με την επείγουσα φροντίδα. Σε κάθε κεφάλαιο υπάρχουν κλινικές ερευνητικές πληροφορίες μαζί με εικόνες, που δίνουν έμφαση στα θέματα που αφορούν στα ηλικιωμένα άτομα.

Για διευκρινιστικούς αλλά και για λόγους συνέπειας, σε διάφορα σημεία του βιβλίου αναφέρονται οι φυσιολογικές τιμές αιμοδυναμικών και άλλων παραμέτρων. Όλες αυτές οι

τιμές θα πρέπει να εξατομικεύονται ανάλογα με τον κάθε ασθενή, αλλά και την κατάσταση της υγείας του. Για να μπορούμε να αξιολογήσουμε πιθανή βελτίωση ή επιδείνωση της κατάστασης του ασθενούς, είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε την κατάστασή του πριν από την παρούσα κρίσιμη φάση. Αν και το βιβλίο προτείνει διάφορους τρόπους παρέμβασης για κάθε κατάσταση, δεν είναι όλες οι παρεμβάσεις κατάλληλες για κάθε ασθενή. Στόχος μας είναι να προσφέρουμε ένα λεπτομερή κατάλογο των παρεμβάσεων, που μπορούν να επιλεγθούν ανάλογα με τις ανάγκες της προγραμματισμένης φροντίδας για τον κάθε ασθενή.

Το παρόν βιβλίο γράφτηκε με σκοπό να συμπληρώσει τα εγχειρίδια επείγουσας φροντίδας και προϋποθέτει ο αναγνώστης να διαθέτει τις βασικές γνώσεις της παθοφυσιολογίας των επειγόντων περιστατικών και των παραμέτρων αξιολόγησης. Το βιβλίο αυτό μπορεί να χρησιμεύσει ως πηγή πληροφοριών όχι μόνο στους κλινικούς, αλλά και στους ακαδημαϊκούς και στους σπουδαστές. Οι πληροφορίες από τα κείμενα και τους πολυάριθμους πίνακες θα υπενθυμίσουν στον κλινικό γνώσεις τις οποίες διαθέτει. Οι ακαδημαϊκοί μπορούν να το χρησιμοποιήσουν για διδακτικούς σκοπούς και για να εφαρμόσουν στην πράξη κάποια θεωρητικά θέματα. Οι σπουδαστές θα ανακαλύψουν ότι το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα εξαιρετικό εργαλείο, που τους βοηθάει ν' αξιολογήσουν συστηματικά τον ασθενή, καθώς και για να θέτουν προτεραιότητες στις νοσηλευτικές τους παρεμβάσεις. Οι νοσηλευτικές διαγνώσεις παρουσιάζονται κατά σειρά προτεραιότητας.

Ο κύριος στόχος μας είναι να παρέχουμε στους επιστήμονες και στους σπουδαστές της επείγουσας φροντίδας της υγείας πολύτιμες γνώσεις με ένα γρήγορο και εύληπτο τρόπο. Είναι ευπρόσδεκτα τα όποια σχόλια και ιδέες από νοσηλευτές που χρησιμοποιούν το βιβλίο αυτό σε καθημερινή βάση, έτσι ώστε να ενισχύσουμε τη χρησιμότητά του σε μελλοντικές εκδόσεις.

Marianne Saunorus Baird
Janet Hicks Keen
Pamela L. Swearingen

Πρόλογος του επιμελητή της ελληνικής έκδοσης

Με ιδιαίτερη χαρά καλωσορίζω την ελληνική έκδοση του Manual of Critical Care Nursing Nursing Interventions and Collaborative Management (Manual Νοσηλευτικής ΜΕΘ Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις και Συνεργατική Αντιμετώπιση) των Marianne Saunorus Baird, Janet Hicks Keen και Pamela L. Swearingen, Fifth Edition από τον εκδοτικό οίκο «ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις». Πρόκειται για την πλέον σύγχρονη έκδοση που αναφέρεται στη Νοσηλευτική των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) και έρχεται να καλύψει ένα από μακρού υφιστάμενο εκπαιδευτικό/βιβλιογραφικό κενό, στον ελληνικό χώρο. Η άσκηση της εντατικολογίας, της ειδικότητας που ασχολείται με το βαριά άρρωστο, δεν είναι ίδια σε όλες τις χώρες, είτε λόγω του συστήματος παροχής υπηρεσιών υγείας, είτε λόγω των οικονομικών δυνατοτήτων των κατοίκων της χώρας.

Σε χώρες που δεν έχουν την πολυτέλεια του μεγάλου αριθμού κλινών ΜΕΘ όπως στη χώρα μας, οι ασθενείς που εισάγοντα σε αυτές είναι οι πραγματικά βαριά πάσχοντες. Αντίθετα, σε χώρες που υπάρχει επαρκής αριθμός κλινών ΜΕΘ όπως στις ΗΠΑ, αποτελεί πολλές φορές επιλογή του ενδιαφερόμενου και της οικονομικής του δυνατότητας. Κατά συνέπεια, οι ασθενείς που πρέπει ένας νοσηλευτής να φροντίσει σε μια ΜΕΘ είναι διαφορετικής βαρύτητας, ανάλογα με τη χώρα, που σημαίνει ότι σε χώρες που στις ΜΕΘ εισάγοντα πραγματικά βαριά πάσχοντες η εκπαίδευση είναι εστιασμένη στον βαριά πάσχοντα, ενώ σε άλλες χώρες όπου τα κριτήρια εισόδου στη ΜΕΘ είναι διαφορετικά, η εκπαίδευση αφορά γενικότερα τη νοσηλευτική φροντίδα.

Το έργο αυτό, που αποτελεί ένα πλήρες νοσηλευτικό βιβλίο, αναφέρεται σε όλες τις διαστάσεις της νοσηλευτικής φροντίδας και όχι περιοριστικά στον βαριά πάσχοντα, τη φροντίδα του οποίου την εμπεριέχει. Πολλά από τα αναφερόμενα αφορούν τον αμερικανικό τρόπο προσέγγισης των βαριά αρρώστων, με επιλογές που δεν θα ήταν κατάλληλες για τη χώρα μας. Το τελευταίο αυτό όμως, θα μπορούσε να θεωρηθεί πλεονέκτημα, καθόσον συνδέει τη νοσηλεία του βαριά αρρώστου στη ΜΕΘ με εκείνη της πτέρυγας, είτε πριν την εισαγωγή στη ΜΕΘ, είτε μετά την έξοδο από αυτήν.

Η προσέγγιση είναι εξαιρετικά αναλυτική και δίνει προεκτάσεις για τη φροντίδα χρονίως πασχόντων ασθενών στη φάση αποκατάστασης, καθώς και ασθενών μεγάλης ηλικίας. Επίσης, μια άλλη σημαντική διάσταση αποτελεί η συνεργατική προσέγγιση φροντίδας του αρρώστου με τους άλλους λειτουργούς της υγείας. Οι νοσηλευτικές διαγνώσεις, καθώς και οι νοσηλευτικές παρεμβάσεις που συχνά επαναλαμβάνονται (η επανάληψη μήτηρ μαθήσεως !!), οριοθετούν τη διαφορετικότητα της νοσηλευτικής φροντίδας και τη διαχωρίζουν από τη φροντίδα των λοιπών λειτουργών υγείας. Τέλος, η συνοπτική παρουσίαση δημοσιεύσεων που αφορούν στο εκάστοτε υπό συζήτηση θέμα, αποτελούν μια άλλη εκπαιδευτική πρωτοτυπία. Το δύσκολο έργο του συντονισμού των διαφορετικών αφετηριών

μεταφραστών, που ο καθένας στο είδος του είναι άριστος και της επιμέλειας των κειμένων της ελληνικής μετάφρασης, ανέλαβα και από ευχαρίστηση, αλλά και από υποχρέωση, επειδή υπηρετώ το χώρο της νοσηλευτικής τα τελευταία 20 χρόνια.

Η ελληνική μετάφραση που έγινε με εξαιρετικό ζήλο από τους εκλεκτούς εκλεκτούς συνεργάτες δεν θυσίασε την ακρίβεια των νοημάτων για τη διασφάλιση της ακρίβειας της μετάφρασης των λέξεων. Όπου χρειάστηκε, η μετάφραση έγινε περιφραστικά, προκειμένου να αποδοθούν τα νοήματα στην ελληνική ασφαλέστερα, χωρίς βέβαια να παραποιείται το νόημα των αγγλικών κειμένων.

Σε πολλές περιπτώσεις, κάποιες λέξεις της αγγλικής, που χρησιμοποιούνται και στην ελληνική, παρέμειναν όπως ήταν (π.χ. σοκ, τεστ, μόνιτορ), ή αποδόθηκαν με περισσότερους από έναν τρόπους. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι ίδιες λέξεις του πρωτότυπου κειμένου έχουν αποδοθεί με δυο διαφορετικές λέξεις στην ελληνική, προκειμένου να αποδοθούν τα νοήματα, όπως οι συγγραφείς θα ήθελαν, καθώς επίσης και για να ικανοποιηθούν κάποιες γλωσσικές προτιμήσεις και ιδιαιτερότητες, κάποιων αναγνωστών (π.χ. volume replacement: θα μπορούσε να αποδοθεί σαν αντικατάσταση, αποκατάσταση, υποκατάσταση του όγκου, ανάλογα με το αν δίνω τον όγκο που χάθηκε, δίνω τον όγκο μέχρι να επανέλθει ο ασθενής στην προηγούμενη κατάσταση όγκου, ή δίνω πίσω τον όγκο που πήρα ή απωλέσθη από τον άρρωστο, αντίστοιχα. Hyper-pyreg-volemic: θα μπορούσε να αποδοθεί σαν υποβολεμικός, υπερβολεμικός ή υπογκαιμικός, υπερογκαιμικός).

Η γνώση των θεμάτων της ΜΕΘ δεν είναι στατική γνώση, αλλά εξελισσόμενη και διαρκώς ανανεούμενη. Σε κάθε ΜΕΘ υπάρχει πάντα μια πλειάδα ξενόγλωσσων και ελληνικών βιβλίων στα οποία μπορεί να ανατρέξει κανείς και να έχει αναλυτικότερες παρουσιάσεις των θεμάτων που αφορούν τους βαριά πάσχοντες. Το βιβλίο αυτό, με τα χαρακτηριστικά και τη μοναδικότητά του (αποτελεί το πρώτο βιβλίο νοσηλευτικής που αναφέρεται σε ΜΕΘ), θα αποτελέσει το προσωπικό βοήθημα και το βιβλίο καθημερινής χρήσης και ταξινομημένης γνώσης των νοσηλευτών ΜΕΘ.

Ο Εκδοτικός Οίκος «ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις», έχοντας μέχρι τώρα επιλέξει και εκδώσει με εξαιρετική επιτυχία αρκετά από τα σημαντικότερα και χρησιμότερα στο μάχιμο λειτουργό του χώρου της υγείας βιβλία, έρχεται σήμερα να προσφέρει, το Manual Νοσηλευτικής-ΜΕΘ, Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις και Συνεργατική Αντιμετώπιση, ένα έργο χρήσιμο για τους νοσηλευτές, η καλή δουλειά των οποίων θα έχει ευεργετικό αποτέλεσμα πάνω στον άρρωστο.

Η έκδοση αυτή δεν θα είχε έλθει εις πέρας χωρίς τη σκληρή δουλειά του επιτελείου του Εκδοτικού Οίκου «ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις». Τους ευχαριστώ όλους για την αμέριστη βοήθεια.

Γεώργιος Ι. Μπαλτόπουλος

*Καθηγητής Τμήματος Νοσηλευτικής
Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε όλα τα άτομα που βοήθησαν στη δημιουργία του παρόντος έργου. Είμαστε ιδιαίτερα ευγνώμονες στην εκδότρια Julie Vitale για το χρόνο και τις προσπάθειές της, χωρίς τις οποίες δεν θα τα είχαμε καταφέρει. Ευχαριστούμε τις Barbara Cullen και Mary Drone για τη συνεχή υποστήριξή τους σε όλη τη διάρκεια της συγγραφής του έργου. Ευχαριστούμε όλους όσους συμμετείχαν στην παρούσα έκδοση. Χωρίς τη σκληρή τους δουλειά, αυτή η συμμετοχή στη γνώση δεν θα είχε ποτέ ολοκληρωθεί. Όλοι αναγνωρίζονται ως διάπροντες αστέρες με τον τρόπο τους. Η υπομονή αλλά και η επιμονή είναι βασικά χαρακτηριστικά όλων των συμμετεχόντων.

Αναγνωρίζουμε ιδιαίτερα τη συμμετοχή των Susan Bethel, RN, MS, CNRN, Catherine Osika-Landreth, BSN, MS, CCRN, CEN και Thomas K. Weichart, RN, MSN, MSA, CCRN, για τον «επιπλέον δρόμο» που διήνυσαν στην προσφορά τους στο έργο αυτό.

MSB

JHK

PLS

Ευχαριστώ το σύζυγό μου Thom για την υποστήριξη, την κόρη μου Rachel, τις συναδέλφους Polly Willis, Susan Axelrod, Debra Bonser και Terry Hackworth, τους γονείς μου John και Irene Saunorus και τη θεία επιφοίτηση και δύναμη που με βοήθησε όταν τη χρειαζόμουν περισσότερο.

MSB

Περιεχόμενα

1. Γενικές αρχές φροντίδας ασθενών σε κρίσιμη κατάσταση, 1

Διατροφική υποστήριξη, 1

Karen Goff

Μηχανική υποστήριξη αναπνοής, 22

Theresa Murray, Dan Kidwell

Αιμοδυναμικός έλεγχος, 37

Laura D. Williams

Παράγοντες καταστολής και μυοχάλασης, 51

Laura D. Williams

Διαταραχές επιπέδου συνείδησης, 60

Alice E. Davis

Φροντίδα πληγής και δέρματος, 71

Nancy Stotts

Πόνος, 80

Laura D. Williams

Παρατεταμένη ακινησία, 95

Linda S. Baas

Ψυχοκοινωνική υποστήριξη, 107

Laura D. Williams

**Ψυχοκοινωνική υποστήριξη για την οικογένεια
του ασθενούς και τα αγαπημένα του πρόσωπα, 123**

Laura D. Williams

Ηθικά ζητήματα στη φροντίδα βαρέως πασχόντων, 128

Jenni Jordan Abel

2. Πολυσυστηματικό τραύμα, 139

Σοβαρό τραύμα, 139

Cheryl McKay

Τραυματική εγκεφαλική κάκωση, 155

Alice E. Davis

Θωρακικό τραύμα, 174

Catherine Osika Landreth

Σχεδόν πνιγμός, 178

Catherine Osika Landreth

Τραυματική κάκωση της καρδιάς, 184

Catherine Osika Landreth

Οξύς καρδιακός επιπωματισμός, 189

Cheryl L. Bittel

Τραυματική κάκωση των νεφρών και του κατώτερου ουροποιητικού συστήματος, 194

Catherine Osika Landreth

Κατάγματα πυέλου, 203

Catherine Osika Landreth

Σύνδρομο διαμερίσματος (ισχαιμική μυοσίτιδα), 211

Catherine Osika Landreth

Οξεία κάκωση νωτιαίου μυελού, 218

Charlotte Harisson Mackey

Κοιλιακό τραύμα, 240

Barbara McLean

Εγκαύματα, 258

Gretchen J. Carrougher

Shari Honari

3. Αναπνευστικές διαταραχές, 283

Ασθματική κρίση (status asthmaticus), 283

Theresa Murray, Dan Kidwell

Οξεία πνευμονία, 292

Theresa Murray, Dan Kidwell

Πνευμονική υπέρταση, 301

Lynda Liles

Οξεία πνευμονική βλάβη και σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας, 305

Theresa Murray, Dan Kidwell

Πνευμονική εμβολή, 310

Theresa Murray, Dan Kidwell

Πνευμοθώρακας, 320

Theresa Murray, Dan Kidwell

Οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια, 325

Theresa Murray, Dan Kidwell

4. Καρδιαγγειακές διαταραχές, 331**Οξεία στεφανιαία σύνδρομα:****Πόνος στο στήθος – στηθάγχη και έμφραγμα μυοκαρδίου, 331***Marianne Saunorus Baird***Καρδιακή ανεπάρκεια/Πνευμονικό οίδημα, 357***Lynda Liles***Μυοκαρδιοπάθεια, 367***Marguerite J. Murphy***Αρρυθμίες και διαταραχές αγωγιμότητας, 374***Marianne Saunorus Baird***Βαλβιδοπάθειες, 412***Linda S. Baas***Οξεία λοιμώδης ενδοκαρδίτιδα, 424***Linda S. Baas***Οξεία περικαρδίτιδα, 435***Linda S. Baas***Επείγουσες καταστάσεις υπέρτασης, 439***Linda S. Baas***Ανεύρυσμα αορτής/Διαχωρισμός, 454***Linda S. Baas***Καρδιογενές shock, 458***Linda S. Baas***Μεταμόσχευση καρδιάς, 473***Cheryl L. Bittel***Φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται****σε θρομβόλυση στεφανιαίας αρτηρίας, 482***Lynda Liles***5. Διαταραχές των νεφρών και του ουροποιητικού, 495***Patricia D. Weiskittel***Οξεία νεφρική ανεπάρκεια, 495****Μεταμόσχευση νεφρού, 516****Θεραπείες νεφρικής υποκατάστασης, 525****6. Νευρολογικές διαταραχές, 545****Μυασθένεια gravis, 545***Susan Bethel***Σύνδρομο Guillain-Barré, 556***Susan Bethel*

Εγκεφαλικό ανεύρυσμα και υπαραχνοειδής αιμορραγία, 564

Susan Bethel

Φροντίδα ασθενούς μετά από ενδοκρανιακή χειρουργική επέμβαση, 577

Susan Bethel

Επιληπτική κατάσταση: status epilepticus, 583

Mimi Callanan

Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο: Ισχαιμικό (οξύ ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο) και αιμορραγικό (ενδοεγκεφαλικό αιμάτωμα), 591

Carol A. Barch

Μηνιγγίτιδα, 607

Alice E. Davis

7. Ενδοκρινολογικές διαταραχές, 619

Marianne Saunorus Baird

Διαβητική κετοξέωση, 619

Υπεργλυκαιμικό υπερωσμωτικό μη κετωτικό σύνδρομο, 626

Άποιος διαβήτης, 630

Σύνδρομο απρόσφορης έκκρισης αντιδιουρητικής ορμόνης, 636

Οξεία επινεφριδιακή ανεπάρκεια (αδρενεργική κρίση), 639

Θυρεοτοξική κρίση, 643

Μυξοιδηματικό κώμα, 649

8. Γαστρεντερικές διαταραχές, 657

Γαστρο-οισοφαγικοί κίρσοι, 657

Patrice C. Al-Saden

Ηπατική ανεπάρκεια, 674

Patrice C. Al-Saden

Οξεία παγκρεατίτιδα, 706

Beverly George-Gay

Περιτονίτιδα, 720

Beverly George-Gay

Οξεία γαστρεντερική αιμορραγία, 727

Beverly George-Gay

Εντεροδερματικά συρίγγια, 738

Beverly George-Gay

9. Αιματολογικές διαταραχές, 751

Marianne Saunorus Baird

Σοβαρές αναιμίες/αιμολυτική κρίση, 751

Αιμορραγικές και θρομβωτικές διαταραχές, 764

10. Πολυσυστηματικές διαταραχές, 795

**Σύνδρομο συστηματικής φλεγμονώδους
απάντησης (SIRS), σήψη και σηπτικό shock, 795**

Barbara McLean

Σύνδρομο πολυοργανικής δυσλειτουργίας (MODS), 809

Barbara McLean

Αναφυλακτικό shock, 814

Marguerite J. Murphy

Απόρριψη οργάνων, 824

Patricia D. Weiskittel

Υπερβολική δόση φαρμάκων, 832

Paul Schmidt

Διαταραχές υγρών και ηλεκτρολυτών, 852

Barbara McLean

Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας, 899

Barbara McLean

Μαιευτική υψηλού κινδύνου, 923

Marianne Saunorus Baird, Andrea Lipsmeyer

Νεοεμφανιζόμενες λοιμώξεις, 934

Thomas K. Weichart

Βιοτρομοκρατία, 944

Catherine Osika Landreth

Παραρτήματα, 961

1. Αλγόριθμοι ACLS, 961

2. Καρδιακοί και αναπνευστικοί ήχοι, 995

3. Κλίμακα Κώματος Γλασκώβης, 1003

4. Κρανιακά νεύρα: Λειτουργίες και διαταραχές, 1005

5. Κύρια εν τω βάθει τενόντια αντανακλαστικά (έκτασης μυών), 1009

6. Κύρια επιπολής αντανακλαστικά (δερματικά), 1011

7. Ινότροποι και αγγειοδραστικοί παράγοντες, 1013

8. Πρόληψη και αντιμετώπιση λοιμώξεων, 1017

Marguerite McMillan Jackson

9. Δείγμα τεχνικής χαλάρωσης, 1031

10. Συνομεύσεις στο παρόν Εγχειρίδιο, 1033

ΑΙΜΟΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

Καρδιακή παροχή (CO)	$\frac{\text{κατανάλωση } O_2}{\text{διαφορά } A-V O_2}$	4-7 L/min
Καρδιακός δείκτης (CI)	$\frac{CO}{\text{Επιφάνεια σώματος (BSA)}}$	2,5-4 L/min/m ²
Όγκος παλμού (SV)	$\frac{CO}{HR \text{ (καρδιακός ρυθμός)}} \times 1000$	55-100 mL/×τύπο
Συγκέντρωση αρτηριακού οξυγόνου (CaO ₂)	$(Hgb \times 1,34) \times SaO_2$ (κορεσμός αρτηριακού οξυγόνου)	18-20 mL/vol%
Συγκέντρωση φλεβικού οξυγόνου (CvO ₂)	$(Hgb \times 1,34) \times SvO_2$ (κορεσμός φλεβικού οξυγόνου)	15,5 mL/vol%
Απόδοση οξυγόνου (DO ₂)	$CaO_2 \times CO \times 10$	800-1000 mL/min
Διαφορά συγκέντρωσης αρτηριοφλεβικού οξυγόνου (C[a-v]O ₂)	$CaO_2 - CvO_2$	4-6 mL/vol%
Κατανάλωση οξυγόνου (VO ₂)	$CO \times 10 \times C(a-v)O_2$	200-250 mL/min
Συστημική αγγειακή αντίσταση (SVR)	$\frac{MAP-RAP}{CO} \times 80$	900-1200 dynes/sec/cm ⁵
Πνευμονική αγγειακή αντίσταση (PVR)	$\frac{PAM-PAWP}{CO} \times 80$	60-100 dynes/sec/cm ⁵
Δείκτης φορτίου αριστερής κοιλίας (LVSWI)	$SVI \times (MAP-PAWP) \times 0,136$	40-75 g/m ² /×τύπος
Μέση αρτηριακή πίεση (MAP)	$\frac{\text{Συστολική πίεση} + 2 \text{ (διαστολική πίεση)}}{3}$	70-105 mm Hg
Μέση πίεση πνευμονικής αρτηρίας (MPAP, PAM)	$\frac{PAS+2 \text{ (PAD)}}{3}$	10-15 mm Hg
Μικτός κορεσμός φλεβικού οξυγόνου (SvO ₂)	$(CO \times CaO_2 \times 10) - VO_2$	60%-80%
Κεντρική φλεβική πίεση (CVP)		2-6 mm Hg
Πίεση δεξιού κόλπου (RAP)		4-6 mm Hg
Πίεση αριστερού κόλπου (LAP)		8-12 mm Hg
Πίεση δεξιάς κοιλίας (RVP)		25/0-5 mm Hg
Πίεση πνευμονικής αρτηρίας (PAP)		20-30/8-15 mm Hg
Πίεση ενσφήνωσης πνευμονικής αρτηρίας (PAWP)		6-12 mm Hg

Η Πέμπτη έκδοση του βιβλίου **Επείγουσα Νοσηλευτική-MEΘ** προσφέρει σε άπειρους αλλά και πεπειραμένους νοσηλευτές ένα ολοκληρωμένο, αλλά παρόλ' αυτά συνοπτικό και εύχρηστο εγχειρίδιο για τον αποτελεσματικό προγραμματισμό και την εφαρμογή επείγουσας νοσηλευτικής φροντίδας. Χρησιμοποιώντας τις πλέον πρόσφατες διεθνείς νοσηλευτικές διαγνώσεις της NANDA, παρέχει γρήγορες και ολοκληρωμένες πληροφορίες σε περισσότερες από 75 συνήθεις καταστάσεις επείγουσας φροντίδας.

Σε κάθε διαταραχή περιλαμβάνεται μια σύντομη περιγραφή των κάτωθι:

- Παθοφυσιολογία
- Αξιολόγηση
- Διαγνωστικές εξετάσεις
- Συνεργατική αντιμετώπιση
- Νοσηλευτικές διαγνώσεις
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις ειδικές για τις διαγνώσεις αυτές
- Εκπαίδευση και αποκατάσταση του ασθενούς

Εκτός από τη διαρκή ενημέρωση των πληροφοριών ώστε να συμβαδίζουν με τη σύγχρονη πρακτική στην κρίσιμη φροντίδα, η έκδοση αυτή περιλαμβάνει επίσης τα ακόλουθα:

- ΝΕΑ κεφάλαια που καλύπτουν *Νεοεμφανιζόμενες Λοιμώξεις, Βιοτρομοκρατία, Μαιευτική Υψηλού Κινδύνου και Θυρεοειδοπάθειες*
- Προτεινόμενες παρεμβάσεις από την Ταξινόμηση Νοσηλευτικών Παρεμβάσεων (NIC), ακολουθώντας τις ισχύουσες παρεμβάσεις για κάθε νοσηλευτική διάγνωση
- ΝΕΑ φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση διαταραχών πήκτικότητας και θρομβώσεων, μαζί με πρόσφατα δεδομένα σχετικά με την αξιολόγηση των εναλλακτικών επιλογών στη μετάγγιση αίματος για τις αναιμίες
- ΝΕΕΣ εμφυτεύσιμες συσκευές καρδιακής υποστήριξης και φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση της καρδιακής ανεπάρκειας, της υπέρτασης και των αρρυθμιών, συμπεριλαμβανομένων νευρο-ορμονικών παραγόντων, αντιυπερτασικών και διουρητικών
- ΝΕΕΣ στρατηγικές μηχανικής υποστήριξης της αναπνοής, συμπεριλαμβανομένου του μη επεμβατικού θετικής πίεσης αερισμού (NPPV) και της πρόληψης της πνευμονίας που οφείλεται σε μηχανικό αερισμό
- Επανασχεδιασμένα πλάνα φροντίδας, στα οποία υπογραμμίζονται τα σημαντικά βήματα για γρήγορο, εύκολο διάβασμα
- ΝΕΑ δεδομένα για την αντιμετώπιση του παραληρήματος, της νευρικότητας, του πόνου και του άγχους.

Αρχικά εκδόθηκε με τον τίτλο
Manual of Critical Care Nursing
Η παρούσα μετάφραση
εκδόθηκε μετά από συμφωνία
με τις εκδόσεις Elsevier.

ISBN 978-960-452-098-5

9 789604 520985